

my připustiti též pro případ, kdy změni se jen jméno subjektu, zatím co tento zůstává týž.

Totéž řešení navrhuje výslovně normovati osnova čl. obchodního zákona svým § 31: »Změni-li se z jakéhokoliv důvodu jméno osoby, jež bylo do firmy pojato, lze ve firmě ponechati její jméno dřívější.«¹¹⁾

Vývody předminulého odstavce a jejich výsledek — analogické použití čl. 22 obch. zák. — vztahují se arciť na jakoukoliv změnu jména subjektu firmy (pozdějším sňatkem, úřední změnou jména atd.).

Josef Pražák.

Československá obilní společnost a Nejvyšší soud.

V šestém čísle »Právní praxe« poukázali jsme na to, že otázkou právní existence »Československé obilní společnosti« bude se musit zabývatí Nejvyšší soud, a to na základě dovolací stížnosti, kterou podaly osoby na věci zúčastněné (mlynáři) proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. září 1937, jímž zamítnuta byla jejich stížnost do usnesení krajského soudu obchodního v Praze ze dne 20. července 1937, povolujícího zápis Čsl. obilní společnosti do firemního rejstříku.

Dovolací rekurs byl stěžovateli odůvodněn tím, že u napadeného usnesení jde o nezákonnost, zřejmý rozpor se spisy a zmatečnost. V čem jsme my spatřovali vadnost tohoto usnesení, bylo pověděno v článku shora citovaném.

Očekávali jsme, že Nejvyšší soud bude se v první řadě zabývatí otázkou, zda dovolací stížnost jest přípustnou se zřetelem na předpis § 46 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n., tedy zda skutečně běží o zmatečnost, rozpor

se spisy neb nezákonnost a předpokládali jsme, že zejména pokud se týká posledního důvodu (nezákonnosti), uzná Nejvyšší soud, že jest na místě a bude se stížností věcně zabývatí.

Anebo alespoň — jak to učinil Nejvyšší soud v jiných případech — vysloví, že tu není žádný z důvodů dovolacího rekursu zákonem připuštěných a že se při tom zmíní, proč shledává napadené usnesení správným.

V každém případě byli jsme na názor Nejvyššího soudu ve věci samé zvědaví a jistě právem.

Bohužel, nestalo se však ani to, ani ono.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 3. srpna 1938, č. j. R I 1406/37, uveřejněném ve sbírce Vážného pod č. 16.774 odmítl totiž dovolací rekurs stěžovatelů s odůvodněním, že nejsou ke stížnosti oprávněni.

Postavil se při tom na stanovisko, že stěžovatelé — mlynáři, kteří s Čsl. obilní společností vedou spory, případně podali stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu ve věcech jí se týkajících — nejsou účastníky podle § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. v příslušném nesporném řízení firemního rejstříku a že nejsou tudíž podle § 37 citovaného zákona ke stížnosti legitimováni.

Tento svůj náhled odůvodnil nejv. soud tím, že podle § 6 cit. zák. jest účastníkem pouze ten, kdo je rozhodnutím soudu ve svých právech přímo dotčen, při čemž předpokladem jest hmotněprávní poměr určité osoby k tomu, co jest předmětem nesporného řízení, jehož výsledkem mohou býti její vlastní zájmy dotčeny.

Nejvyšší soud dospěl při tom k závěru, že možný vliv zápisu Československé obilní společnosti do obchodního rejstříku na výsledek sporů stěžovatelů se jmenovanou spo-

¹¹⁾ Obsahově shodné ustanovení má § 21 něm. obchodního zákona, takže jest tam již nyní předmětná otázka přímo zákonem vyřešena.

lečností vedených a na úspěšnost stížností, vznesených rekurenty na nejvyšší správní soud ve věcech této společnosti se týkajících, nezakládá hmotněprávní poměr stěžovatelů k řečenému zápisu a může jíti nejvýše o nepřímé dotčení jejich zájmů.

Ošem to nemůže změnit nic na stavu věci, že nejvyšší soud, odmítnuv dovolací rekurs pro nedostatek legitimace stěžovatelů, nepustil se do řešení otázky ve věci samé.

A tak zůstala — alespoň prozatím — nerozřešena otázka, zda skutečně byla Československá obilní společnost zřízena jednostranným, výsostným zásahem státu, když vlád. nař. č. 137/34 sb. n. s. mluví o tom, že společnost bude utvořena příslušnými zájmovými organisacemi, jež stát k tomu pověřil, že při tomto ustavení neplatí čl. 208, resp. 211 obch. zák., ač z § 9 cit. vlád. nař. jde najevo pravý opak a teprve vlád. nař. č. 193/1937 Sb. z. a n. to výslovně stanovilo, a nerozřešena zůstala otázka, zda lze vlád. nař. čís. 193/1937 Sb. z. a n., jež nabylo účinnosti 21. července 1937, vztáhnouti na sporný zápis společnosti do obchodního rejstříku, který byl proveden 20. července 1937 a zda toto nařízení bylo platně vydáno.

Pravíme, že prozatím, poněvadž je možno, že některý ze sporů, které stěžovatelé se společností vedou (zejména z doby před protokolací Čsl. obilní společnosti), se dostane až před nejvyšší soud, který pak přece jen bude museti kousnouti do tohoto, zdá se, hořkého jádra, jakým jest otázka právní existence Čsl. obilní společnosti.

* * *

Individualisace zabavené pohledávky.

Návrh na povolení exekuce uváděl, že na vymáhanou pohledávku nebylo povinnou stranou nic zapláceno, že povinná strana, jak se vy-

máhající strana dověděla, má prý pohledávku proti XY za dodané tapety a v důsledku toho žádala vymáhající strana, aby bylo vydáno usnesení, jímž k vydobytí vymáhané pohledávky se povoluje zabavení a přikázání k vybrání »pohledávky, kterou má prý povinná strana za poddlužníkem XY v částce + — Kč 2000.—«, aniž bylo uvedeno cokoli bližšího o této pohledávce.

Jelikož taková exekuce se povoluje razítkem, byla také tato exekuce povolena razítkem, a to »dle návrhu«, takže soudním usnesením bylo povoleno zabavení a přikázání k vybrání pohledávky, kterou prý má povinná strana proti osobě XY, aniž byl uveden právní důvod nebo jiná individualisace této zabavené pohledávky. Jen toto usnesení se doručuje, jak známo, poddlužníku, a jen toto usnesení jest výrokem soudním. Povinná strana cítila se dotčena tímto usnesením, poněvadž měla i jiné pohledávky proti osobě XY, a měla tedy zájem na tom, aby z usnesení, jímž byla exekuce povolena, bylo zřejmo, která z těchto pohledávek byla zabavena. Ohledně takové pohledávky totiž ztratí povinná strana aktivní legitimaci a naopak vymáhající strana ručí za to, že bude pohledávka vymáhána a že se liknavostí ve vymáhání nepromlčí nebo nestane nedobytnou. Proto podala povinná strana rekurs, jemuž krajský soud civilní v Praze pod č. j. R V 734/37 vyhověl, zamítl návrh na povolení prozatímní exekuce a uvedl v důvodech:

»Stěžovatelka dovozuje, že v napadeném usnesení, jež jí bylo doručeno, není uvedeno, z jakého právního důvodu má pohledávku proti poddlužníkům, jest prý tudíž vydáno na podkladě formálně vadného exekučního návrhu, jemuž nemělo býti vyhověno.

Stěžovatelce nutno přisvědčiti, že v exekuční žádosti bylo sice uvedeno, že má povinná strana za poddlužníky pohledávku za dodané tapety, tento právní důvod pohle-